

เตือนภัยการระบาดของ โรคกาบใบเน่า

ปีที่ 4 ฉบับที่ 30/2564 วันที่ 9 สิงหาคม 2564

โรคกาบใบเน่า (Sheath Rot Disease)

พบมาก ในนาชลประทาน ภาคกลาง

สาเหตุ เชื้อรา *Sarocladium oryzae* Sawada

อาการ ข้าวแสดงอาการในระยะตั้งท้องโดยเกิดแผลสีน้ำตาลดำบนกาบห่อรวง ขนาดแผลประมาณ 2-7 x 4-18 มิลลิเมตร ตรงกลางแผลมีกลุ่มเส้นใยสีขาวอมชมพู แผลนี้จะขยายติดต่อกันทำให้บริเวณกาบหุ้มรวงมีสีน้ำตาลดำและรวงข้าวส่วนใหญ่ไหม้ไม่พังกาบหุ้มรวง หรือไหม้ได้บางส่วน ทำให้เมล็ดลีบและมีสีดำ

การแพร่ระบาด เชื้อรานี้ติดอยู่บนเมล็ดได้นาน นอกจากนี้ พบว่า “โรซาว” ซึ่งอาศัยดูดกินน้ำเลี้ยงต้นข้าวในบริเวณกาบใบด้านใน สามารถเป็นพาหะช่วยให้โรคแพร่ระบาดได้รุนแรง และกว้างขวางยิ่งขึ้น

การป้องกันกำจัด

- ใช้พันธุ์ค่อนข้างต้านทานที่เหมาะสมกับสภาพท้องที่
- ฉีดพ่นสารไตรโคเดอร์ม่าอัตราส่วน 1กก./ไร่ ทุก15 วัน เพื่อป้องกันการเกิดโรค
- ใช้สารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น แมนโคเซ็บ ตามอัตราที่ระบุ
- ลดจำนวนประชากรโรซาว พาหะแพร่เชื้อ ในช่วงอากาศแห้งแล้ง ด้วยสารกำจัดไร เช่น ไตรโทออน โอไมท์ ตามอัตราที่ระบุ

นางสาววลวิษา ปิติมาตร นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร : รายงาน

E-mail : phakhai08@hotmail.com โทร.035-391672 ,0881769696

จัดทำโดย : สำนักงานเกษตรอำเภอผักไห่ (กลุ่มงานอารักขาพืช)

เตือนภัยการระบาดของ โรคกาบใบแห้ง

ปีที่ 4 ฉบับที่ 29/2564 วันที่ 3 สิงหาคม 2564

โรคกาบใบแห้ง (Sheath blight Disease)

พบมาก ในนาชลประทาน ภาคกลาง ภาคเหนือ และ ภาคใต้

สาเหตุ เชื้อรา *Rhizoctonia solani* (*Thanatephorus cucumeris* (Frank) Donk)

อาการ เริ่มพบโรคในระยะแตกกอ จนถึงระยะใกล้เก็บเกี่ยว ยิ่งต้นข้าวมีการแตกกอมากเท่าใด ต้นข้าวก็จะเบียดเสียดกันมากขึ้น โรคก็จะเป็นรุนแรง ลักษณะแผลสีเขียวปนเทา ขนาดประมาณ 1-4 x 2-10 มิลลิเมตร ปรากฏตามกาบใบ ตรงบริเวณใกล้ระดับน้ำ แผลจะลุกลามขยายใหญ่ขึ้นจนมีขนาดไม่จำกัดและลุกลามขยายขึ้นถึงใบข้าว ถ้าเป็นพันธุ์ข้าวที่อ่อนแอ ผลสามารถลุกลามถึงใบธงและกาบหุ้มรวงข้าว ทำให้ใบและกาบใบเหี่ยวแห้ง ผลผลิตจะลดลงอย่างมาก

การแพร่ระบาด เชื้อราสามารถสร้างเม็ดขยายพันธุ์ อยู่ได้นานในตอซังหรือวัชพืช ในนาตามดินนา และมีชีวิตข้ามฤดูหมุนเวียนทำลายข้าวได้ตลอดฤดูกาลทำนา

การป้องกันกำจัด

- หลังเก็บเกี่ยวข้าว และเริ่มฤดูใหม่ ควรพลิกไถหน้าดินตากแดด เพื่อทำลายเม็ดขยายพันธุ์ (Fruiting body) ของเชื้อราสาเหตุโรค
- กำจัดวัชพืชตามคันนาและแหล่งน้ำ เพื่อเพื่อทำลายพืชอาศัยของเชื้อราสาเหตุโรค
- ใช้ชีวภัณฑ์บาซิลลัส ซับทิลิส (*Bacillus subtilis*, เชื้อแบคทีเรียปฏิบัศย์) ในอัตราที่ระบุ
- ใช้สารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น โพรพิโคนาโซล เพนไซคูรอน (25%ดับบลิวพี) ตามอัตราที่ระบุโดยพ่นสารป้องกันกำจัดเชื้อรานี้ในบริเวณที่เริ่มพบโรครบาด ไม่จำเป็นต้องพ่นทั้งแปลง เพราะโรคกาบใบแห้งจะเกิดเป็นหย่อม

นางสาววลวิษา ปิติมาตร นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร : รายงาน

E-mail : phakhai08@hotmail.com โทร.035-391672 ,0881769696

จัดทำโดย : สำนักงานเกษตรอำเภอมักไ้ (กลุ่มงานอารักขาพืช)

เตือนภัยการระบาด “ด้วงวงมะพร้าว”

ปีที่ 4 ฉบับที่ 31/2564 วันที่ 11 สิงหาคม 2564

“ด้วงวงมะพร้าว”

ลักษณะการทำลาย : ด้วงวงมะพร้าวจะขยายพันธุ์ อยู่ภายในคอกยอดมะพร้าว บางครั้งเข้าทำลายที่โคนต้น ทำให้มะพร้าวต้นตาย โดยตัวเต็มวัยจะวางไข่ที่รอยแผล บริเวณยอด รอยแตกของโคนทางใบ โคนลำต้น รอยแผล ที่เกิดจากการตัดทางใบ รอยแผลที่ด้วงแรดมะพร้าว เจาะไว้ สังเกตอาการรุนแรงที่แสดงคือยอดเฉาเหี่ยวแห้ง ใบ เปลี่ยนเป็นสีเหลืองหักพับ

การป้องกันและกำจัด :

1. ไม่ปลูกมะพร้าวแบบโคนลอยและอย่าให้เกิดรอยแผล
2. หมั่นดูแลทำความสะอาดคอกมะพร้าว ถ้าพบอาการรอยแผล รอยเจาะ และยอดอ่อนที่ยังไม่เหี่ยว ให้ใช้เหล็กยาวปลายเป็นตะขอแทงเข้าไปเกี่ยวเอาตัวหนอนมาทำลาย รอยตัดจั่นมะพร้าวเพื่อทำน้ำตาล รอยแตกที่โคนต้น โดยใช้น้ำมันหล่อลื่นเครื่องยนต์ที่ใช้แล้ว หรือชันผสมกับน้ำมันยาง ทาบริเวณแผล เพื่อป้องกันการวางไข่
3. ทำลายต้นมะพร้าวที่ถูกด้วงวงมะพร้าวทำลาย เพื่อกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์
4. ใช้กับดักฟีโรโมนล่อด้วงวงตัวเต็มวัยเพื่อนำไปทำลาย
5. ใช้เชื้อราเขียวเมตาโรเซียมใส่ตามกองขยะ-ปุ๋ยคอก หรือกับดักท่อนมะพร้าวที่มีหนอนด้วงอาศัยอยู่ และเกลี่ยเชื้อให้กระจายทั่วกอง เพื่อให้เชื้อมีโอกาสสัมผัสกับตัวหนอนให้มากที่สุด จากนั้นรดน้ำให้ความชื้นและหาววัสดุใบมะพร้าวคลุมกองไว้ เพื่อรักษาความชื้นและป้องกันแสงแดด ซึ่งเชื้อราเขียวเมตาโรเซียมจะเข้าทำลายในทุกระยะการเจริญเติบโตของด้วงแรดมะพร้าว

ด้วงวง
ทำลายโดยการเจาะลำต้น และยอด ส่วนใหญ่จะวางไข่ตามบาดแผลหรือบริเวณที่ด้วงแรดเจาะไว้

สังเกตอาการเอาหรือใบเปลี่ยนเป็นสีเหลืองยอดหักพับ

ข้อมูล : กรมส่งเสริมการเกษตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
Facebook : ประชาสัมพันธ์ กรมส่งเสริมการเกษตร

นางสาววลวิษา ปิติมาตร นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร : รายงาน

E-mail : phakhai08@hotmail.com โทร.035-391672 ,0881769696

จัดทำโดย : สำนักงานเกษตรอำเภอกันทรวิชัย (กลุ่มงานอารักขาพืช)